

EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

EUROSYSTEM

Příručka ke konzultacím vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů

Říjen 2015

Obsah

Předmluva	3
1 Základní informace o poradní funkci ECB ohledně návrhů právních předpisů	4
2 Cíle rozhodnutí Rady 98/415/ES	6
3 Rozsah povinnosti konzultovat ECB	8
3.1 Orgány, které ECB konzultují	8
3.2 Návrhy právních předpisů, na které se vztahuje konzultační povinnost	9
3.3 Oblast působnosti ECB	11
3.4 Prováděcí právní předpisy	16
4 Konzultační řízení	18
4.1 Vhodná doba pro konzultaci s ECB	18
4.2 Žádost o stanovisko	19
4.3 Lhůty	21
4.4 Potvrzení o přijetí	22
4.5 Příprava a přijetí stanoviska ECB	23
4.6 Jazykový režim	23
4.7 Předání stanoviska a jeho další zohlednění	23
4.8 Zveřejnění	24
5 Plnění povinnosti konzultovat ECB	25
6 Právní důsledky nesplnění povinnosti konzultovat ECB	26
Příloha	27
Rozhodnutí Rady ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů (98/415/EC)	27

Předmluva

Příručka ke konzultacím vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů je již řadu let užitečným nástrojem pro vnitrostátní orgány a širokou veřejnost. Příručka poskytuje podrobné informace o procesu konzultací s Evropskou centrální bankou. S cílem zohlednit vývoj práva Unie a nejnovější zkušenosti ECB s těmito konzultacemi je třeba aktualizovat původní znění příručky, které bylo uveřejněno v roce 2005. Jako všechny ostatní publikace ECB vyjadřuje tato příručka závazek ECB zachovávat zásady otevřenosti a transparentnosti a přispívá k rozšíření povědomí o cílech a činnosti ECB.

Smlouva o fungování Evropské unie ukládá členským státům povinnost konzultovat ECB k návrhům právních předpisů, které spadají do oblasti působnosti ECB. Vzhledem k rozšiřování EU se zvyšuje počet subjektů, které jsou do konzultačního procesu zapojeny. ECB proto aktualizovala tuto příručku, aby vnitrostátním orgánům poskytla informace a pomoc v souvislosti s povinností konzultovat ECB. Za tímto účelem příručka vysvětluje cíle a rozsah konzultací s ECB a objasňuje postup, který je třeba dodržovat.

Věřím, že toto aktualizované znění příručky i do budoucna přispěje ke zvyšování povědomí o právech a povinnostech všech dotčených stran a povede k ještě lepšímu pochopení poradní funkce ECB. V tomto ohledu je cílem příručky rovněž podpořit častější využívání konzultačního řízení, a přispět tak k harmonizaci právních předpisů členských států v oblasti působnosti ECB.

V neposlední řadě bych rád zdůraznil trvalý význam zajištění úzké spolupráce mezi vnitrostátními orgány, které se účastní legislativního procesu, a Evropským systémem centrálních bank / Eurosystémem. Jsem přesvědčen, že tato publikace k této úzké spolupráci přispěje k vzájemnému prospěchu všech zúčastněných stran.

Frankfurt nad Mohanem, říjen 2015

Yves Mersch
člen Výkonné rady ECB

1 Základní informace o poradní funkci ECB ohledně návrhů právních předpisů

Smlouva o fungování Evropské unie („Smlouva“) svěřuje ECB poradní funkci ohledně návrhů aktů Unie a návrhů právních předpisů v oblasti její působnosti. Ustanovení čl. 127 odst. 4 a čl. 282 odst. 5 Smlouvy, která převzal i článek 4 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky („statut ESCB“), představují právní základ pro poradní funkci ECB.

Rámec pro konzultace vnitrostátních orgánů s ECB je stanoven v rozhodnutí Rady 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů¹, které je v platnosti od 1. ledna 1999. Rozhodnutí 98/415/ES se vztahuje na všechny členské státy s výjimkou Spojeného království, na které se povinnost konzultovat ECB nevztahuje na základě Protokolu o některých ustanoveních týkajících se Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku, jenž je připojen ke Smlouvě. Do roku 2004 vydala ECB na žádost vnitrostátních orgánů o konzultaci v průměru 30 stanovisek ročně. Vzhledem ke zvýšení počtu členských států od roku 2004 a v důsledku krize na finančních trzích od roku 2008 se počet stanovisek ECB k návrhům právních předpisů podstatně zvýšil, přičemž vrcholu dosáhl v roce 2012, kdy bylo vydáno 95 stanovisek.

Konzultační proces proto nabyl na důležitosti v posledních letech, kdy členské státy musely koordinovat svou činnost v souvislosti s opatřeními k zajištění finanční stability v důsledku finanční krize. Stanoviska ECB v této souvislosti přispěla k zajištění jednotného přístupu v celé Unii, pokud jde o opatření zaměřená na zachování důvěryhodnosti a stability finančních trhů.

Čl. 127 odst. 4 Smlouvy:

„4. Evropská centrální banka je konzultována:

- ke všem návrhům aktů Unie v oblasti její působnosti,
- vnitrostátními orgány ke všem návrhům právních předpisů z oblasti její působnosti, avšak v mezích a za podmínek stanovených Radou postupem podle čl. 129 odst. 4.

Evropská centrální banka může předkládat stanoviska příslušným orgánům, institucím nebo jiným subjektům Unie nebo vnitrostátním orgánům v záležitostech spadajících do oblasti její působnosti.“

¹ Úř. věst. L 189, 3.7.1998, s. 42. Text rozhodnutí 98/415/ES je uveden v příloze.

Čl. 282 odst. 5 Smlouvy:

„5. Evropská centrální banka je v oblastech spadajících do její působnosti konzultována ke každému návrhu aktu Unie a ke každému návrhu úpravy na vnitrostátní úrovni a může předkládat stanoviska.“

Článek 4 statutu ESCB:

„Podle čl. 127 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie:

a) je ECB konzultována:

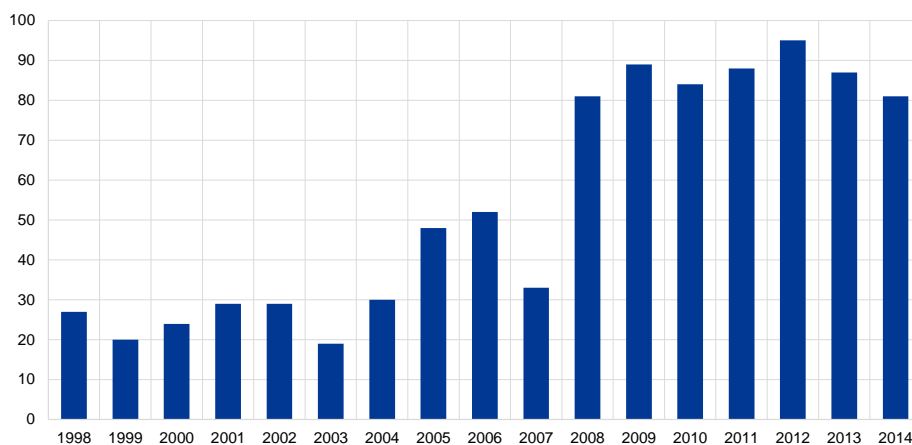
- ke všem návrhům aktů Unie v oblasti její působnosti,
- vnitrostátními orgány ke všem návrhům právních předpisů z oblastí její působnosti, avšak v mezích a za podmínek stanovených Radou postupem podle článku 41;

b) ECB může v záležitostech spadajících do oblastí její působnosti předkládat svá stanoviska orgánům, institucím nebo jiným subjektům Unie či vnitrostátním orgánům.“

Rozhodnutí 98/415/ES je formulováno poměrně obecně a aby byla zajištěna jeho plná účinnost, je zapotřebí, aby vnitrostátní orgány dobře znaly: a) jeho cíle, b) rozsah povinnosti konzultovat ECB, c) postup, který je třeba dodržovat, a d) účinek, jaký může mít nesplnění konzultační povinnosti na legalitu příslušných právních předpisů. Na základě zkušeností s uplatňováním rozhodnutí 98/415/ES od roku 1999 je cílem této příručky informovat všechny vnitrostátní orgány, které se účastní přípravy právních předpisů, o těchto čtyřech aspektech tak, aby si byly plně vědomy svých práv a povinností. S cílem zajistit účinnost konzultačního řízení obsahuje tato příručka rovněž řadu doporučení.

Graf 1:

Počet stanovisek ECB vydaných na žádost vnitrostátních orgánů o konzultaci

Zdroj: ECB.

2 Cíle rozhodnutí Rady 98/415/ES

V rozsudku ve věci *OLAF*² objasnil Soudní dvůr Evropské unie („Soudní dvůr“) cíle čl. 127 odst. 4 Smlouvy, pokud jde o povinnost konzultovat ECB ke všem návrhům aktů Unie v oblasti její působnosti. Podle názoru Soudního dvora je smyslem této povinnosti „především zajistit, aby zákonodárny orgán přijal akt až po vyjádření orgánu, který je vzhledem ke svým zvláštním funkcím, jež v rámci Společenství v příslušné oblasti vykonává, a vzhledem k vysokému stupni odborných znalostí a zkušeností, kterými disponuje, zvláště předurčen k tomu, aby se významnou měrou podílel na zamýšleném legislativním procesu“.

I když se rozsudek ve věci *OLAF* týká povinnosti orgánů Unie konzultovat ECB k návrhům aktů Unie, pomáhá též objasnit povinnost členských států konzultovat ECB k návrhům jejich právních předpisů. Z rozsudku ve věci *OLAF* lze dovodit, že hlavním cílem rozhodnutí 98/415/ES je umožnit ECB, aby vnitrostátním zákonodárným orgánům ve vhodné době poskytla odborné stanovisko k návrhům právních předpisů, které se týkají záležitostí spadajících do oblasti působnosti ECB. Smyslem tohoto stanoviska je zajistit, aby vnitrostátní právní rámec: a) přispíval k dosažení cílů ECB a/nebo Evropského systému centrálních bank (ESCB), b) byl slučitelný s právním rámcem Eurosystemu/ESCB a ECB a c) byl v souladu s politikou Eurosystemu/ESCB a ECB.

Povinnost konzultovat ECB podle rozhodnutí 98/415/ES je koncipována jako preventivní systém s cílem předcházet problémům vyplývajícím z potencionálně neslučitelných nebo nejednotných vnitrostátních právních předpisů. Konzultace se proto musí uskutečnit v době, kdy je právní předpis ještě ve fázi návrhu, a konkrétně pak v době, kdy vnitrostátní orgány, které se účastní přípravy a přijímání dotčeného právního předpisu, mohou ke stanovisku ECB v dostatečné míře přihlídnout.

Povinnost konzultovat ECB umožnila členským státům v praxi zajistit, aby vnitrostátní právní předpisy, včetně statutů národních centrálních bank, byly i nadále slučitelné se Smlouvou a se statutem ESCB.

Konzultační řízení zakotvené rozhodnutím 98/415/ES má řadu dalších výhod. Je cenným prostředkem pro podporu výměny informací a odborných znalostí a zkušeností. Konzultace představují pro ECB důležitý zdroj informací o vývoji legislativy, která spadá do oblastí působnosti ECB, v členských státech. Odborné znalosti a zkušenosti, které ECB získává posuzováním návrhů právních předpisů, ke kterým je konzultována, jsou přínosem pro utváření její vlastní pozice, například na fórech Unie či mezinárodních fórech, na nichž se diskutují podobné otázky. Stanoviska ECB kromě toho prohlubují harmonizaci právních předpisů členských

² Věc C-11/00 *Komise Evropských společenství v. Evropská centrální banka*, EU:C:2003:395, zejména odstavce 110 a 111 rozsudku. Soudní dvůr v této věci vyhověl žalobě Komise a zrušil rozhodnutí Evropské centrální banky ECB/1999/5 ze dne 7. října 1999 o předcházení podvodům (Úř. věst. L 291, 13.11.1999, s. 36). Tento rozsudek je důležitý tím, že objasňuje poradní funkci ECB, jelikož na žádost ECB Soudní dvůr poprvé přezkoumal cíle čl. 127 odst. 4 Smlouvy.

států v oblasti působnosti ECB a přispívají ke zlepšení kvality vnitrostátních právních předpisů, neboť jsou založeny na odborných znalostech a zkušenostech, jež ECB získala při vykonávání svých úkolů³. Stanoviska ECB též mohou představovat pramen, ke kterému může přihlídnout jak Soudní dvůr v řízeních týkajících se slučitelnosti dotčených právních předpisů se Smlouvou, tak vnitrostátní soudy v řízeních týkajících se výkladu nebo platnosti dotčených právních předpisů.

Stejně jako v případě stanovisek ostatních orgánů Unie nejsou stanoviska ECB závazná. Jinými slovy, vnitrostátní zákonodárné orgány nejsou povinny se stanoviskem ECB řídit. Cílem systému vytvořeného rozhodnutím 98/415/ES je nicméně zajistit, aby vnitrostátní právní předpisy byly přijímány až po náležitém zvážení stanoviska ECB. Tento systém se ukázal být účinným a vnitrostátní zákonodárné orgány zpravidla spíše souhlasí s provedením změn či dokonce se zpětvzetím navrhovaných právních předpisů a nepřijímají úpravu, jež by byla v rozporu se stanoviskem ECB.

V neposlední řadě povinnost konzultovat ECB přispívá k vnější komunikaci ECB s veřejností a trhy. Obecnou politikou ECB je podporovat transparentnost a za tímto účelem se stanoviska vydávaná na žádost vnitrostátních orgánů o konzultaci zpravidla zveřejňují na internetových stránkách ECB bezprostředně poté, co byla přijata a následně zaslána orgánu, který ECB konzultoval.

³ Viz odstavec 140 stanoviska generálního advokáta ve věci C-11/00, které bylo potvrzeno v odstavci 110 rozsudku Soudního dvora.

3 Rozsah povinnosti konzultovat ECB

3.1 Orgány, které ECB konzultují

Čl. 2 odst. 1 a 2 rozhodnutí 98/415/ES:

„1. Orgány členských států konzultují ECB ke všem návrhům právních předpisů, které podle Smlouvy spadají do oblasti její působnosti (...).

2. Orgány jiných než zúčastněných členských států navíc konzultují ECB ke všem návrhům právních předpisů, které se týkají nástrojů měnové politiky.“

3.1.1 Okruh dotčených orgánů

Z čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES vyplývá, že povinnost konzultovat ECB k návrhům právních předpisů z oblastí její působnosti mají „orgány členských států“. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí 98/415/ES se vztahuje na všechny členské státy s výjimkou Spojeného království, dotčenými orgány jsou nejen orgány členských států, jejichž měnou je euro („členské státy eurozóny“), ale i orgány členských států, jejichž měnou není euro („členské státy mimo eurozónu“), kromě orgánů Spojeného království.

Čl. 3 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES upřesňuje, že orgány členských států jsou „orgány (...), které připravují návrh právního předpisu“. Z článku 4 rozhodnutí 98/415/ES navíc vyplývá, že orgán žádající o konzultaci nemusí být ani orgánem, který dané právní předpisy přijímá, ale ani „orgánem, který návrh právního předpisu připravuje“.

V praxi je ECB konzultována celou řadou různých orgánů. V případě právních předpisů, které jsou předkládány vnitrostátním parlamentům, je ECB zpravidla konzultována ministrem, který odpovídá za přípravu návrhu právního předpisu, jenž spadá do oblasti působnosti ECB. Pokud návrh právního předpisu předkládá poslanec vnitrostátního parlamentu, a ne vláda, má povinnost konzultovat ECB parlament, jak je uvedeno níže⁴. Někdy se konzultace uskutečňují prostřednictvím národních centrálních bank, které jednají jménem regulačního orgánu nebo jako orgán s vlastní pravomocí vydávat právní předpisy.

V případě právních předpisů, které jsou přijímány jiným postupem, je ECB zpravidla konzultována orgánem příslušným k přijetí daného aktu, například členem vlády

⁴ Viz oddíl 3.1.2 této příručky.

členského státu nebo národní centrální bankou, jež má pravomoc vydávat právní předpisy.

V neposlední řadě konzultují ECB též vnitrostátní orgány, které se právně či fakticky účastní procesu přijímání daného právního předpisu, např. národní centrální banky, orgány dohledu, orgány pro hospodářskou soutěž, orgány pověřené bojem proti praní špinavých peněz a zvláštní orgány, jako jsou rady pro přechod na euro). V těchto případech ECB zastává názor, že konzultace je možná tehdy, je-li zřejmé, že tyto orgány jednají jménem orgánu, jenž návrh daného právního předpisu připravuje nebo přijímá.

3.1.2 Úloha vnitrostátních parlamentů

Rovněž vnitrostátní parlamenty mohou být pro účely rozhodnutí 98/415/ES orgány, „které připravují návrh právního předpisu“, pokud projednávají návrh právního předpisu spadajícího do oblasti působnosti ECB, jenž byl předložen jedním či více poslanci⁵. Vnitrostátní parlamenty musí na základě svých jednacích řádů rozhodnout, jakým způsobem splní povinnost předložit k předchozímu stanovisku ECB návrhy právních předpisů, které byly předloženy jedním nebo více poslanci a které spadají do oblasti působnosti ECB. Rovněž je přijatelné, pokud je ECB konzultována národní vládou, jež jedná z vlastní iniciativy, k návrhu právního předpisu, který byl předložen poslanci vnitrostátního parlamentu v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

3.2 Návrhy právních předpisů, na které se vztahuje konzultační povinnost

Čl. 1 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES:

„1. Pro účely tohoto rozhodnutí se:

(...)

„návrhy právních předpisů“ rozumějí návrhy předpisů právně závazných a všeobecně použitelných na celém území členského státu, které stanoví pravidla pro neurčitý počet případů a jsou směřovány k neurčitému počtu fyzických nebo právnických osob.“

⁵ To platí rovněž v případě, že poslanci předkládají pozměňovací návrhy k návrhu právního předpisu, který předložila vláda, a tyto pozměňovací návrhy by mohly případně způsobit, že návrh právního předpisu bude spadat do oblasti působnosti ECB.

V souladu s čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES jsou orgány členských států povinny konzultovat ECB ke „všem návrhům právních předpisů“, které spadají do oblasti působnosti ECB. Čl. 1 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES definuje pojem „návrhy právních předpisů“. Tato definice odkazuje na návrhy předpisů právně závazných a všeobecně použitelných na celém (nebo na geograficky odlišeném) území dotčeného členského státu, jež stanoví pravidla, která budou platit pro „neurčitý počet případů a jsou směřovány k neurčitému počtu“ osob. To zahrnuje návrhy právních předpisů, které připravila vláda a které se přijetím stávají účinnými právními předpisy bez ohledu na trvání této účinnosti.

Tato definice nezahrnuje návrhy právních předpisů, jejichž jediným účelem je transpozice směrnic Unie do vnitrostátního práva⁶.

3.2.1 Právně závazné předpisy

Povinnost konzultovat ECB není omezena na návrhy právních předpisů, jež mají být přijaty parlamentem. Rozhodnutí 98/415/ES zahrnuje všechny druhy právně závazných předpisů, včetně legislativních nařízení a sekundárních právních předpisů.

Legislativní nařízení

Legislativní nařízení jsou právní předpisy, které s ohledem na naléhavost nebo mimořádnou potřebu přijímá a v plném rozsahu provádí vláda. Tato legislativní nařízení musí být následně schválena parlamentem, k čemuž může dojít krátce nebo řadu měsíců po jejich přijetí. Legislativní nařízení jsou tedy „návrhy právních předpisů“, k nimž musí být ECB konzultována před jejich přijetím vládou bez ohledu na naléhavost nebo mimořádnou potřebu⁷.

Sekundární právní předpisy

ECB nemusí být konzultována k veškerým sekundárním právním předpisům (včetně všeobecně použitelných aktů národních centrálních bank či orgánů dohledu), kterými se provádějí primární právní předpisy, jež spadají do oblasti působnosti ECB. S ohledem na cíle rozhodnutí 98/415/ES by se o stanovisko ECB k návrhům sekundárních právních předpisů mělo žádat, pouze pokud se jejich předmět úzce dotýká úkolů ECB a pokud jsou jejich účinky na oblasti, které spadají do působnosti ECB, jiné než účinky vyplývající z primárních právních předpisů samotných. Členské státy například nejsou zpravidla povinny ECB konzultovat ohledně otázek týkajících se řízení.

⁶ Viz oddíl 3.4 této příručky.

⁷ Vzhledem k naléhavosti a mimořádné potřebě, které jsou s přijetím legislativních nařízení spjaty, může orgán žádající o konzultaci v souladu s čl. 3 odst. 2 rozhodnutí 98/415/ES (viz oddíl 4.3 této příručky) zkrátit lhůtu, v níž má ECB vydat stanovisko.

Povinnost konzultovat ECB ke změnám návrhů právních předpisů, které již byly ECB ke stanovisku předloženy, se vztahuje na podstatné změny, které ovlivňují podstatu návrhu právního předpisu. Je třeba rozlišovat dvě různé situace. První situace představuje případ, kdy se podstatné změny navrhují ve fázi, kdy ECB dosud stanovisko nepřijala. V takových případech ECB očekává, že jí orgán žádající o konzultaci předloží ihned, jakmile to bude možné, pozměněný návrh právního předpisu, aby mohla své stanovisko založit na aktuálním textu. Druhou situací je případ, kdy se podstatné nové návrhy předkládají po přijetí stanoviska ze strany ECB. V takové situaci by ECB měla být konzultována ohledně těchto změn. Další konzultace se však nevyžaduje, pokud cílem těchto změn je v podstatě vyhovět názoru, který ECB vyjádřila ve svém stanovisku. ECB přesto vítá skutečnost, že je informována o reakci na svá stanoviska, jakož i to, že jí o příslušných změnách budou pro informační účely poskytnuty podrobnosti.

3.3 Oblast působnosti ECB

Čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES vyžaduje, aby vnitrostátní orgány ECB konzultovaly ke všem návrhům právních předpisů, „které podle Smlouvy spadají do oblasti její působnosti“. To evidentně zahrnuje návrhy právních předpisů, které ovlivňují základní úkoly, jež ESCB plní na základě čl. 127 odst. 2 Smlouvy (tj. vymezení a provádění měnové politiky Unie, provádění devizových operací, držba a správa oficiálních devizových rezerv členských států a podpora plynulého fungování platebních systémů) a článku 16 statutu ESCB (vydávání eurobankovek). Rovněž sem spadají návrhy právních předpisů, které ovlivňují řadu dalších úkolů svěřených ESCB na základě Smlouvy, včetně zvláštních úkolů svěřených ECB na základě čl. 127 odst. 6 Smlouvy, které se týkají politik, jež se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi.

Čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES uvádí výčet kategorií záležitostí, které se výslovně považují za záležitosti spadající do oblasti působnosti ECB. Vnitrostátní orgány musí ECB konzultovat ohledně návrhů právních předpisů, které se těchto záležitostí týkají.

Čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES:

„1. Orgány členských států konzultují ECB ke všem návrhům právních předpisů, které podle Smlouvy spadají do oblasti její působnosti, a zejména v následujících oblastech:

- měnové záležitosti,
- platební prostředky,
- národní centrální banky,

- shromažďování, sestavování a šíření statistických údajů v oblastech měny, financí, bankovníctví, platebních systémů a platební bilance,
 - platební a zúčtovací systémy,
 - pravidla pro finanční instituce, pokud významně ovlivňují stabilitu finančních institucí a trhů.“
-

Demonstrativní přehled oblastí působnosti ECB

Ze znění čl. 2 odst. 1 a z 3. bodu odůvodnění rozhodnutí 98/415/ES jasně vyplývá, že výčet uvedený v čl. 2 odst. 1 není vyčerpávající.

Čl. 2 odst. 2 rozhodnutí 98/415/ES uvádí, že orgány členských států mimo eurozónu (s výjimkou Spojeného království) musí ECB konzultovat ke všem návrhům právních předpisů, které se týkají nástrojů měnové politiky.

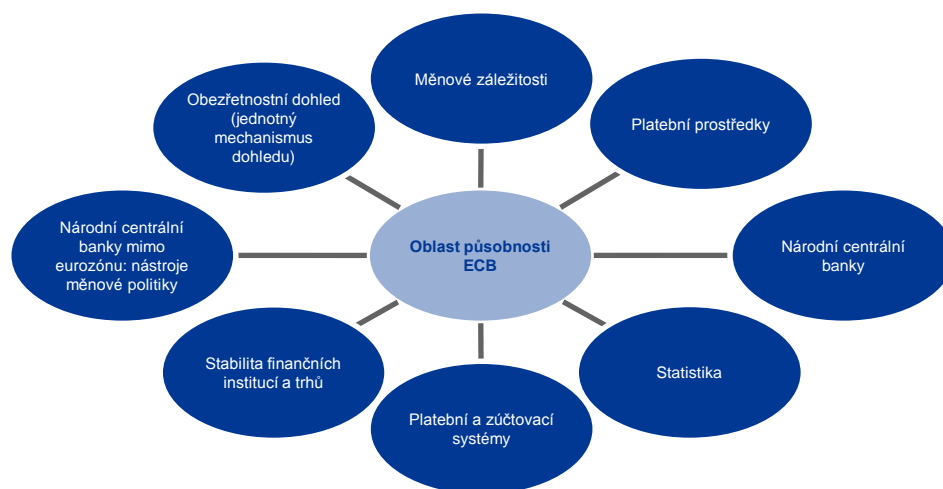
Čl. 2 odst. 2 rozhodnutí 98/415/ES:

„1. Orgány jiných než zúčastněných členských států navíc konzultují ECB ke všem návrhům právních předpisů, které se týkají nástrojů měnové politiky.“

Důvodem, proč rozhodnutí 98/415/ES takto rozlišuje mezi členskými státy eurozóny a členskými státy mimo eurozónu, je, že o nástrojích měnové politiky (např. o systému minimálních rezerv) v členských státech eurozóny již vnitrostátní orgány nerozhodují. 5. bod odůvodnění rozhodnutí 98/415/ES však vysvětluje, že povinnost konzultovat ECB se nevztahuje na rozhodnutí přijatá orgány členských států mimo eurozónu při uskutečňování jejich měnové politiky (např. rozhodnutí o stanovení úrokových sazeb).

Graf 2

Demonstrativní přehled oblastí působnosti ECB

Zdroj: ECB.

Všechna stanoviska ECB k návrhům právních předpisů jsou zveřejňována na internetových stránkách ECB. Jsou zařazena do kategorií podle příslušných oblastí působnosti ECB (statistika, platební a zúčtovací systémy apod.). Názvy všech stanovisek ECB a příslušné oblasti, jichž se týkají, jsou užitečným vodítkem v případech, kdy není zcela jasné, zda návrh právního předpisu podléhá povinnosti konzultovat ECB stanovené v rozhodnutí 98/415/ES.

3.3.1 Měnové záležitosti a platební prostředky

Stanoviska ECB ohledně měnových záležitostí a platebních prostředků zahrnují návrhy právních předpisů, které se týkají řady témat, např. opatření souvisejících se zavedením eura (redenominace národní měny, redenominace veřejného a soukromého dluhu, dvojitá uvádění cen, pravidla pro zaokrouhlování, nahrazení národních referenčních sazeb atd.), zákonného platidla, pamětních mincí, autorského práva ve vztahu k bankovkám a mincím, předcházení padělání, nominálních hodnot, technických specifikací, ověřování pravosti a upotřebitelnosti bankovek a mincí a jejich navrácení zpět do oběhu, omezení plateb v hotovosti a vydávání elektronických peněz.

3.3.2 Národní centrální banky

Velký počet stanovisek se přijímá k návrhům právních předpisů, které se týkají národních centrálních bank. Tato stanoviska se týkají právních předpisů, které ovlivňují postavení národních centrálních bank nebo členů jejich řídicích orgánů, zejména v souvislosti s různými aspekty nezávislosti centrálních bank. Některá stanoviska se rovněž týkají úkolů a měnové politiky národních centrálních bank, včetně dodržování zákazu měnového financování podle článku 123 Smlouvy,

devizových rezerv národních centrálních bank a požadavků národních centrálních bank členských států mimo eurozónu v oblasti povinných minimálních rezerv. Jiná stanoviska se zabývají například institucionálními změnami v národních centrálních bankách, jejich účetnictvím, vykazováním a auditem, účastí v mezinárodních měnových institucích, zvýhodněným přístupem, obezřetnostním dohledem, služebním tajemstvím a jinými aspekty regulace činnosti národních centrálních bank upravenými ve statutech národních centrálních bank. ECB byla rovněž často žádána o vydání stanovisek k návrhům právních předpisů týkajících se úkolů národních centrálních bank, které s ESCB nesouvisí, zejména se záměrem posoudit, zda jsou tyto úkoly slučitelné s cíli a úkoly ESCB⁸.

3.3.3 Shromažďování, sestavování a šíření statistických údajů v oblastech měny, financí, bankovníctví, platebních systémů a platební bilance

Pravomoci ECB v souvislosti se shromažďováním statistických informací jsou stanoveny v článku 5 statutu ESCB. Článek 4 nařízení Rady (ES) č. 2533/98 ze dne 23. listopadu 1998 o shromažďování statistických informací Evropskou centrální bankou⁹ stanoví, že členské státy si „samy řídí organizaci v oblasti statistiky a plně spolupracují s ESCB, aby zajistily plnění povinností vyplývajících z článku 5 statutu“. ECB si je vědoma skutečnosti, že právní předpisy týkající se vykazování se v jednotlivých členských státech liší. Pokud je ECB konzultována k návrhu vnitrostátních právních předpisů týkajících se vykazování, obvykle činí poznámky obecné povahy, jejichž smyslem je upozornit na aspekty, které by v navrhovaném právním předpisu mohly být vyjádřeny explicitněji. Konzultace v této oblasti se týkaly např. statistiky platební bilance, předávání statistických údajů mezi ECB a ESCB a národními centrálními bankami mimo eurozónu, vnitrostátních požadavků na statistické vykazování různých finančních nástrojů a investičních pozic, jakož i úlohy národních centrálních bank při shromažďování statistických údajů.

3.3.4 Platební a zúčtovací systémy

Dřívější konzultace v oblasti platebních a zúčtovacích systémů se týkaly návrhů právních předpisů, které souvisely s různými aspekty fungování platebních a zúčtovacích systémů, jako jsou dohled nad těmito systémy, ústřední protistrany, neodvolatelnost zúčtování, čisté zúčtování plateb či zúčtování jednotlivých plateb v reálném čase, aspekty započtení (nettingu) a zajištění a pravidla nulté hodiny.

⁸ Podle článku 14.4 statutu ESCB mohou národní centrální banky vykonávat i jiné funkce než ty, jež jsou uvedeny ve statutu ESCB, pokud Rada guvernérů nerozhodne, že tyto funkce jsou v rozporu s cíli a úkoly ESCB.

⁹ Úř. věst. L 318, 27.11.1998, s. 8.

3.3.5 Pravidla pro finanční instituce, pokud významně ovlivňují stabilitu finančních institucí a trhů

Šestá odrážka čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES odkazuje na „pravidla pro finanční instituce, pokud významně ovlivňují stabilitu finančních institucí a trhů“. Z 3. bodu odůvodnění rozhodnutí 98/415/ES vyplývá, že touto kategorií „není dotčeno současné rozdělení pravomocí k opatřením v oblasti obezřetnostního dohledu nad úvěrovými institucemi a v oblasti stability finančního systému“. Šestou odrážku čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES je třeba posuzovat též ve spojení s článkem 25.1 statutu ESCB, který stanoví, že ECB „může“ být konzultována příslušnými orgány členských států ohledně „používání právních aktů Unie týkajících se dohledu nad úvěrovými institucemi a stability finančního systému“. Kromě toho na základě čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES členské státy „konzultují“ ECB, pokud navrhované právní předpisy „významně ovlivňují“ finanční stabilitu, s výjimkou případu, kdy jediným účelem právních předpisů, jak je uvedeno v čl. 1 odst. 2, je transpozice směrnice Unie.

Počet stanovisek, která ECB přijímá na základě šesté odrážky čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES, v posledních letech výrazně vzrostl. ECB přijala několik stanovisek na žádost o konzultace týkající se navrhovaných změn institucionální struktury dohledu v členských státech. Pravidelně je též konzultována ohledně zásadních změn režimu dohledu nad úvěrovými institucemi a finančními institucemi, jakož i ohledně pravidel pro boj proti praní peněz a financování terorismu, dohod o finančním zajištění a reorganizaci a likvidaci finančních institucí. ECB je často konzultována k návrhům právních předpisů, jež by mohly mít potencionálně významný dopad na trhy, např. k právním předpisům týkajícím se úprav sekuritizace a dematerializace cenných papírů, jakož i k právním předpisům, které ovlivňují jak finanční trhy, tak prvořadý cíl ECB udržovat cenovou stabilitu (např. právní předpisy týkající se úvěrů vázaných na inflaci).

ECB též přijala řadu stanovisek v souvislosti s nedávnou krizí na finančních trzích, kdy cílem vnitrostátních právních předpisů bylo zlepšit systémy pojištění vkladů nebo zajistit či posílit stabilitu finančního trhu.

V neposlední řadě byla ECB konzultována k různým návrhům právních předpisů, které potencionálně ovlivňují volný pohyb kapitálu, kurzovou politiku (např. ke zdanění finančních transakcí, atd.) a k dalším hospodářsky významným návrhům právních předpisů.

Pokud jde o právní základ pro konzultace s ECB o návrzích právních předpisů souvisejících s jednotným mechanismem dohledu, znění čl. 2 odst. 1 šesté odrážky rozhodnutí 98/415/ES, a zejména odkaz na případy, které „významně ovlivňují“ finanční stabilitu, by neměly být považovány za skutečnost, která omezuje povinnost konzultovat ECB. Jak je uvedeno výše, z 3. bodu odůvodnění a článku 2 rozhodnutí 98/415/ES jasně vyplývá, že výčet oblastí uvedený v čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES není vyčerpávající. Stanoviska ECB k návrhům právních předpisů týkajících se obezřetnostního dohledu nad úvěrovými institucemi (včetně vytvoření vnitrostátního právního rámce v návaznosti na zřízení jednotného mechanismu dohledu) byla dosud založena na šesté odrážce čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES.

Po zřízení jednotného mechanismu dohledu patří úkoly v oblasti dohledu též do oblastí působnosti ECB pro účely její poradní funkce podle čl. 127 odst. 4 Smlouvy.

3.4 Prováděcí právní předpisy

Čl. 1 odst. 2 rozhodnutí 98/415/ES:

„2. Návrhy právních předpisů se nerozumějí návrhy předpisů, jejichž jediným účelem je transpozice směrnic Unie do vnitrostátního práva členských států.“

Jak je uvedeno výše, členské státy podle čl. 1 odst. 2 rozhodnutí 98/415/ES nemusí ECB konzultovat k transpozici směrnic Unie do vnitrostátního práva. Důvodem pro tuto výjimku je skutečnost, že ECB již byla konzultována k návrhu aktu Unie v souladu s čl. 127 odst. 4 Smlouvy, a není proto nutné poradní funkci ECB rozšiřovat na návrhy vnitrostátních právních předpisů, které pouze transponují akt Unie. ECB je toho názoru, že tatáž výjimka se vztahuje i na návrhy vnitrostátních právních předpisů, jejichž cílem je provést nařízení Unie, za předpokladu, že tyto předpisy nemají na záležitosti spadající do oblasti působnosti ECB jiné účinky, než jsou účinky nařízení samotného (ohledně něhož ECB konzultovaly orgány Unie).

ECB v omezeném počtu případů v minulosti vyzvala vnitrostátní orgány k tomu, aby s ní konzultovaly návrhy právních předpisů, jimiž se transponují směrnice Unie, které mají pro ESCB zvláštní význam. Tak tomu bylo např. v případě směrnice o neodvolatelnosti zúčtování¹⁰, směrnice o zajištění¹¹ a jejich následných změn¹². Stanoviska ECB, jež byla výsledkem velkého počtu konzultací k návrhům právních předpisů, jejichž cílem byla transpozice obou směrnic do vnitrostátního práva, byla užitečným přínosem k posílení právního rámce pro operace Eurosystemu, jakož i stability finančního systému.

ECB v minulosti vydala též stanovisko z vlastní iniciativy¹³ k ratifikaci či provedení Ujednání o poštovních peněžních službách a vyzvala vnitrostátní orgány, aby s ní konzultovaly, pokud konkrétní návrhy vnitrostátních právních předpisů přesahují rámec samotné ratifikace ujednání.

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/26/ES ze dne 19. května 1998 o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry (Úř. věst. L 166, 11.6.1998, s. 45).

¹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/47/ES ze dne 6. června 2002 o dohodách o finančním zajištění (Úř. věst. L 168, 27.6.2002, s. 43).

¹² Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2009/44/ES ze dne 6. května 2009, kterou se mění směrnice 98/26/ES o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry a směrnice 2002/47/ES o dohodách o finančním zajištění, pokud jde o propojené systémy a pohledávky z úvěru (Úř. věst. L 146, 10.6.2009, s. 37); toto je změna, v souvislosti s níž ECB vyzvala členské státy, aby s ní konzultovaly. Kromě toho byly v roce 2010 a 2011 přijaty další dvě (krátké) změny.

¹³ CON/2010/85.

Členské státy někdy z vlastní iniciativy konzultují ECB k návrhům právních předpisů, jejichž cílem je transpozice směrnic, ačkoli k tomu nejsou povinny ani vyzvány, např. v oblastech, v nichž ECB podle jejich názoru disponuje zvláštními odbornými znalostmi a zkušenostmi. V takových případech je ECB obvykle připravena reagovat na formální nebo neformální žádosti vnitrostátních orgánů o konzultace a poskytnout poradenství ohledně připravených návrhů transpozičních opatření, i když není dána formální povinnost konzultovat ECB, avšak pouze pokud je k návrhům právních předpisů třeba vyjádřit určité připomínky ve vztahu k oblastem působnosti ECB.

V prosinci 2010 byla zřízena Evropská rada pro systémová rizika (ESRB) jako nový orgán pověřený dohledem nad riziky ve finančním systému jako celku. ESRB může mimo jiné vydávat doporučení v oblasti své působnosti a podle článku 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) No 1092/2010¹⁴ sleduje reakce na tato doporučení. Vzhledem k úloze ESRB v těchto záležitostech nemusí být ECB k návrhům právních předpisů, kterými se provádějí doporučení ESRB, konzultována.

¹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1092/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o makroobezřetnostním dohledu nad finančním systémem na úrovni Evropské unie a o zřízení Evropské rady pro systémová rizika (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 1).

4 Konzultační řízení

Článek 4 rozhodnutí 98/415/ES:

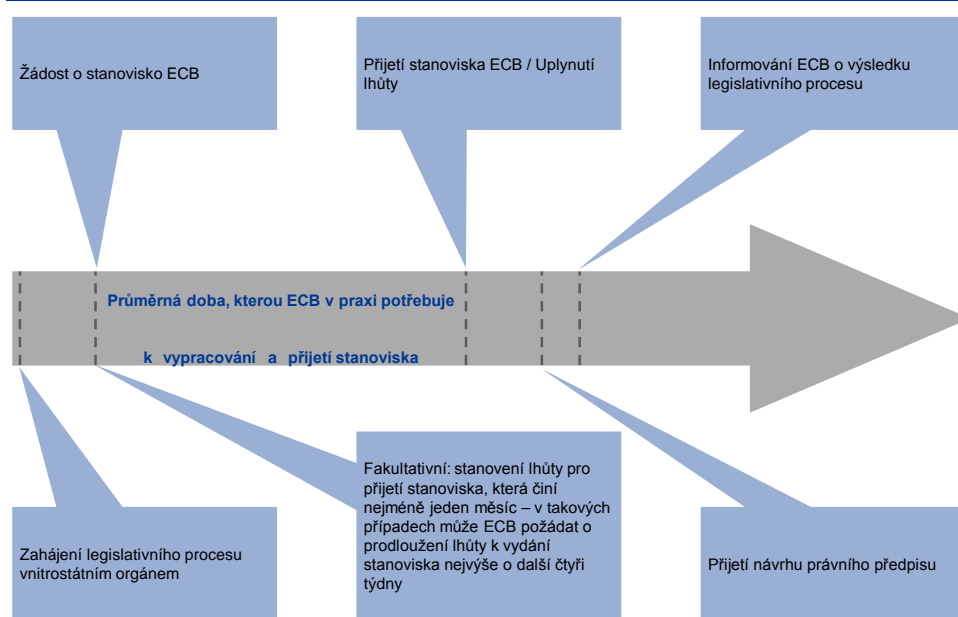
„Každý členský stát přijme nezbytná opatření, která zajistí skutečné dodržování tohoto rozhodnutí. K tomuto účelu zabezpečí, aby ECB byla konzultována včas, aby orgán, který připravuje návrh právního předpisu, mohl přihlédnout ke stanovisku ECB dříve, než o věci sám rozhodne; jedná-li se o jiný orgán než ten, který dané právní předpisy přijímá, zajistí dále, aby stanovisko ECB bylo tomuto orgánu dáno na vědomí.“

4.1 Vhodná doba pro konzultaci s ECB

Podle článku 4 rozhodnutí 98/415/ES musí být ECB v rámci legislativního procesu konzultována „včas“. Vnitrostátní postupy by proto měly zajistit, aby se konzultace uskutečnila v takovém okamžiku legislativního procesu, který ECB poskytuje dostatečný čas pro posouzení návrhu právního předpisu (a v případě potřeby i pro překlad tohoto předpisu) a k přijetí stanoviska ve všech požadovaných jazykových verzích. To rovněž příslušným vnitrostátním orgánům umožňuje, aby ke stanovisku ECB přihlédly před tím, než bude právní předpis přijat.

Graf 3

Proces konzultace k návrhům právních předpisů

Zdroj: ECB.

Pokud návrh právního předpisu připravuje jiný orgán než ten, který právní předpis přijímá, článek 4 rozhodnutí 98/415/ES vyžaduje, aby se konzultace k takovému právnímu předpisu uskutečnila v okamžiku, který orgánu, jenž návrh právního předpisu připravuje, umožňuje zvážit, zda by návrh právního předpisu měl být pozměněn s cílem zohlednit stanovisko ECB, tj. před předáním návrhu předpisu orgánu, který jej přijímá. Zároveň však článek 4 nevylučuje, aby vnitrostátní orgány v souladu se svými legislativními pravidly činily kroky, které nemají vliv na podstatu návrhu právního předpisu.

Ze znění čl. 3 odst. 4 rozhodnutí 98/415/ES vyplývá, že členské státy jsou povinny přerušit proces přijímání návrhu právního předpisu do doby, než stanovisko ECB obdrží. To neznámá, že by do zaujetí stanoviska ze strany ECB měl být přerušen celý vnitrostátní legislativní proces (např. přípravné práce stálých parlamentních výborů, diskuse o ostatních stanoviscích předložených vnitrostátními orgány atd.). Spíše to znamená, že orgán, který návrh předpisu přijímá, musí mít před tím, než sám o věci rozhodne, možnost stanovisko ECB smysluplně zvážit. Pokud byla pro vydání stanoviska ECB stanovena lhůta¹⁵ a tato lhůta uplynula, může dotčený vnitrostátní orgán pokračovat v procesu přijímání návrhu předpisu. Avšak dokud právní předpis nebyl přijat, jsou vnitrostátní orgány i v tomto případě povinny ke stanovisku ECB přihlídnout.

Prezident ECB zaslal v říjnu 2011 dopis všem vnitrostátním orgánům žádajícím o konzultace, ve kterém jim připomněl, že „by měly v souladu s článkem 4 rozhodnutí 98/415/ES přijmout nezbytná opatření, která zajistí skutečné dodržování tohoto rozhodnutí, a že k tomuto účelu je zapotřebí, aby konzultovaly ECB k návrhům právních předpisů spadajících do oblasti její působnosti¹⁶ ve vhodné fázi legislativního procesu“. Rovněž doporučil „zavést náležité interní postupy, které zajistí, aby se konzultace s ECB uskutečnila včas, tak aby orgán, který ECB konzultuje, popřípadě orgán, který daný právní předpis přijímá, mohl přihlídnout ke stanovisku ECB předtím, než je takový právní předpis přijat. Dozná-li návrh právního předpisu v průběhu legislativního procesu zásadních změn, je nutné ho opětovně konzultovat“.

4.2 Žádost o stanovisko

4.2.1 Forma žádosti a doprovodné dokumenty

Formální žádost o stanovisko musí být adresována prezidentovi ECB v písemné formě¹⁷. Okamžik přijetí žádosti o stanovisko prezidentem ECB je počátkem řízení,

¹⁵ Viz oddíl 4.3 této příručky.

¹⁶ To se týká též právních předpisů, které nevyžadují schválení parlamentem. Z povinnosti konzultovat jsou vyňaty pouze ty návrhy právních předpisů, jejichž jediným účelem je transpozice práva Unie.

¹⁷ ECB je rovněž připravena přijmout žádosti o stanovisko, jsou-li zaslány řádně podepsané a adresované faxem nebo elektronickou poštou ve formě naskenované přílohy na adresu office.president@ecb.europa.eu a ecb.secretariat@ecb.europa.eu.

které vede k přijetí stanoviska ECB. ECB vítá jakoukoli neformální komunikaci na úrovni zaměstnanců mezi vnitrostátními orgány, které žádají o konzultaci, a právní službou ECB. Formální konzultační řízení však začíná až okamžikem doručení formální žádosti o stanovisko prezidentu ECB.

Žádost by měla obsahovat takové znění návrhu právního předpisu, které je dostatečně ustálené, aby k němu ECB mohla zaujmout stanovisko. Pokud návrh právního předpisu obsahuje velký počet ustanovení týkajících se různých záležitostí, doporučuje ECB, aby orgán, který o konzultaci žádá, označil ta ustanovení, ke kterým jsou připomínky ECB obzvláště vyžadovány. To je zvláště důležité, pokud je hlavním účelem návrhů právních předpisů transpozice nebo provedení právních předpisů Unie, ale obsahují též další ustanovení, která přesahují rámec pouhé transpozice.

ECB doporučuje, aby orgán, který o konzultaci žádá, přiložil krátkou důvodovou zprávu, v níž uvede předmět a hlavní sledované cíle, fázi, které bylo v rámci vnitrostátního legislativního procesu dosaženo, a jméno a kontaktní údaje osob, které jsou k dispozici, aby objasnilly jakékoli otázky ohledně návrhu právního předpisu, jež mohou v průběhu vypracování stanoviska ECB vyvstat. ECB doporučuje, aby orgán, který o konzultaci žádá, stanovil ECB lhůtu pro vydání stanoviska¹⁸.

Požadavky na dokumentaci ke konzultacím vnitrostátních orgánů s ECB

Požadované	Doporučené	Fakultativní
<p>Písemná žádost o stanovisko prezidentovi ECB</p> <p>Kope návrhu právního předpisu</p>	<p>Krátká důvodová zpráva, v níž se uvede: předmět a hlavní cíle právního předpisu; fáze v rámci vnitrostátního legislativního procesu a podrobnosti o kontaktní osobě.</p> <p>Pokud je návrh vnitrostátního právního předpisu dlouhý či složitý, označí se ustanovení návrhu předpisu, ke kterým jsou připomínky ECB obzvláště vyžadovány.</p> <p>Pokud se žádost podává v případě výjimečné naléhavosti, je žádoucí připojit anglický překlad důvodové zprávy a hlavních ustanovení návrhu předpisu, jež se předkládají ke konzultaci.</p>	<p>Stanovení lhůty, ve které má ECB zaujmout stanovisko.</p>

4.2.2 Jazyk žádosti

Žádost o stanovisko a doprovodné dokumenty lze předložit v úředním jazyce dotčeného členského státu (nebo v jednom z úředních jazyků členského státu, pokud jich je více). Pokud se žádost podává v případě výjimečné naléhavosti¹⁹, ECB vítá, pokud je jí v zájmu hladkého průběhu konzultačního řízení poskytnut anglický překlad důvodové zprávy a hlavních ustanovení návrhu právního předpisu, jež se předkládají ke konzultaci. To zohledňuje skutečnost, že angličtina je pracovním jazykem ECB, jakož i jazykem, ve kterém Rada guvernérů za přispění Generální rady přijímá stanoviska ECB. Rovněž to umožňuje, aby ECB začala na přípravě

¹⁸ Viz oddíl 4.3 této příručky.

¹⁹ Viz oddíl 4.3 této příručky.

stanovisek pracovat okamžitě, aniž by musela čekat na překlady. Žádost o stanovisko ECB by však neměla být opožděna kvůli tomu, že takový překlad chybí.

4.3 Lhůty

Článek 3 rozhodnutí 98/415/ES:

„1. Orgány členských států, které připravují návrh právního předpisu, mohou, pokud to považují za nutné, stanovit ECB k vydání stanoviska lhůtu, která činí nejméně jeden měsíc a která začíná běžet dnem, kdy je tato skutečnost oznámena prezidentu ECB.

2. V případě výjimečné naléhavosti může být lhůta zkrácena. Orgán žádající o konzultaci přitom naléhavost věci odůvodní.

3. ECB může včas požádat, aby lhůta byla prodloužena nejvýše o další čtyři týdny. Orgán žádající o konzultaci to nesmí bezdůvodně odmítnout.

4. Po uplynutí lhůty může vnitrostátní orgán dále jednat i přesto, že stanovisko nebylo vydáno. Členské státy však zajistí, aby stanovisko ECB, které obdrží po uplynutí lhůty, bylo dáno na vědomí orgánům uvedeným v článku 4.“

Rozhodnutí 98/415/ES lhůtu pro přijetí stanoviska ECB nestanoví, zkušenosti však ukazují, že v průměru je zapotřebí přibližně šest týdnů. Tento proces však může trvat i déle²⁰, přičemž doba, která je zapotřebí pro přijetí stanoviska, se bude lišit v závislosti na povaze, složitosti a citlivosti příslušných návrhů právních předpisů.

Podle čl. 3 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES „orgány členských států, které připravují návrh právního předpisu, mohou, pokud to považují za nutné, stanovit ECB k vydání stanoviska lhůtu“. Tato lhůta však musí činit nejméně jeden měsíc ode dne doručení oznámení ECB.

Praxe ukázala, že členské státy někdy nesprávně vykládají tuto minimální jednoměsíční lhůtu jako standardní maximální lhůtu. Ve většině případů si příprava a přijetí stanovisek ECB vyžaduje čas na přípravu anglické verze návrhu právního předpisu, koordinaci práce příslušných útvarů ECB, které se na vypracování stanoviska podílejí, a na získání a zohlednění připomínek guvernérů národních centrálních bank v písemném řízení, jakož i připomínek Rady dohledu, pokud s ní Rada guvernérů konzultuje.

V praxi se jednoměsíční lhůta ukázala jako poměrně krátká. Možnost orgánů, které žádají o konzultaci, stanovit lhůtu, by proto měla být omezena na případy, kdy

²⁰ Viz oddíl 4.5 této příručky.

vnitrostátní orgány naléhavě potřebují obdržet stanovisko ECB do jednoho měsíce. Jak ECB často zdůrazňuje ve svých stanoviscích, skutečnost, že vnitrostátní legislativní proces dosáhl pokročilé fáze, není dostatečným důvodem pro to, aby orgán žádající o konzultaci požadoval naléhavé přijetí stanoviska ECB.

Podle čl. 3 odst. 2 rozhodnutí 98/415/ES může být lhůta v případě výjimečné naléhavosti zkrácena. V těchto zcela výjimečných případech musí orgán, který o konzultaci žádá, výslovně uvést důvody, pro které je věc naléhavá. Orgány žádající o konzultaci se vyzývají, aby se řídily 6. bodem odůvodnění rozhodnutí Rady 98/714/ES, v němž se uvádí, že dialog mezi orgány, které žádají o konzultaci, a ECB by měl umožnit, aby ECB vydala stanovisko v naléhavých případech včas, aniž by tím byla dotčena její schopnost podrobně posoudit návrh právního předpisu. Kromě toho ECB v takových případech vítá, když obdrží anglický překlad důvodové zprávy a hlavních ustanovení návrhu předpisu, které se předkládají ke konzultaci²¹. Žádost o stanovisko ECB by však neměla být opožděna kvůli tomu, že takový překlad chybí.

Stanovil-li orgán, který o konzultaci žádá, lhůtu, může ECB podle čl. 3 odst. 3 rozhodnutí 98/415/ES požádat, aby lhůta byla prodloužena nejvýše o další čtyři týdny. Čl. 3 odst. 3 stanoví, že orgán, který žádá o konzultaci, nesmí takovou žádost bezdůvodně odmítnout.

Čl. 3 odst. 4 rozhodnutí 98/415/ES stanoví, že „po uplynutí lhůty může vnitrostátní orgán jednat i přesto, že stanovisko nebylo vydáno“. To znamená, že jakmile lhůta uplynula, mohou dotčené orgány pokračovat v procesu přijímání návrhu právního předpisu, který byl během konzultace s ECB přerušen. Až do okamžiku konečného přijetí právního předpisu je však orgán, který ECB konzultoval, nadále povinen ke stanovisku ECB přihlídnout (a dát toto stanovisko na vědomí orgánu, který právní předpis přijímá, je-li tento orgán jiný než orgán, který ECB konzultoval).

4.4 Potvrzení o přijetí

Jakmile byla žádost o stanovisko doručena, zasílá se orgánu, který o konzultaci žádá, potvrzení o přijetí v jazyce shodném s jazykem žádosti o stanovisko. Pokud členský stát ECB konzultuje, aniž by k tomu byl jednoznačně povinen, nebo pokud se návrh právního předpisu jen okrajově dotýká oblastí působnosti ECB anebo obsahuje výlučně formální či administrativní změny právního rámce, uvede se v potvrzení tato skutečnost, jakož i to, zda ECB přesto má určité připomínky, které sdělí prostřednictvím svého stanoviska.

Doprovodné dokumenty a anglický překlad se zasílají členům Rady guvernérů a Generální rady ECB. To jim umožní, aby se od počátku seznámili s podklady pro konzultaci a aby mohli poskytnout připomínky neprodleně poté, co jim je návrh stanoviska k připomínkám předložen.

²¹ Viz též oddíly 4.2.1 a 4.2.2 této příručky.

4.5 Příprava a přijetí stanoviska ECB

Po obdržení žádosti o stanovisko ECB sestaví tým pro přípravu stanoviska. Tento tým tvoří odborníci z útvarů, jejichž zaměření souvisí s předmětem konzultace. Podle povahy, složitosti a délky návrhu právního předpisu, jakož i v závislosti na tom, zda je tento návrh k dispozici v anglickém jazyce, může příprava stanoviska trvat od několika dnů až po několik týdnů. Při přípravě stanoviska ECB se rovněž přihlíží k oprávněným důvodům, na jejichž základě se požaduje naléhavé nebo velmi naléhavé přijetí stanoviska.

Stanovisko je právním nástrojem ECB a rozhodovacím orgánem, který odpovídá za přijímání stanovisek, je zpravidla Rada guvernérů. Do tohoto rozhodovacího procesu jsou zapojeni též členové Generální rady s cílem přispět k poradní funkci ECB. Vypracovaný návrh stanoviska se proto po schválení Výkonnou radou předkládá Radě guvernérů a členům Generální rady k připomínkám. Toto je písemné řízení, které obvykle trvá jeden týden.

V případě stanovisek ECB přijímaných v oblasti obezřetnostního dohledu nad úvěrovými institucemi může Rada guvernérů konzultovat též Radu dohledu.

Po obdržení připomínek ECB návrh stanoviska přepracuje a předloží jej k případným připomínkám v rámci dalšího písemného řízení, které trvá několik pracovních dnů. Lhůta pro předložení připomínek v tomto druhém písemném řízení se může lišit v závislosti na povaze konzultace a počtu a složitosti připomínek přijatých v prvním písemném řízení. V rámci druhého písemného řízení předkládají členové Generální rady a Rady guvernérů obvykle připomínky pouze ke změnám, které byly provedeny v přepracovaném návrhu stanoviska.

Orgány žádající o konzultaci se vyzývají, aby zohlednily složitost konzultačního procesu při rozhodování o tom, kdy požádat ECB o vydání stanoviska.

4.6 Jazykový režim

Stanoviska, o která žádá vnitrostátní orgán, se přijímají v úředním jazyce příslušného členského státu (nebo v jazyce shodném s jazykem žádosti o stanovisko, pokud má členský stát více úředních jazyků) a v angličtině.

4.7 Předání stanoviska a jeho další zohlednění

Po přijetí stanoviska se toto stanovisko předává orgánu, který ECB konzultoval. Článek 4 rozhodnutí 98/415/ES stanoví, že orgán, který žádá o konzultaci, musí „přihlédnout ke stanovisku ECB dříve, než o věci sám rozhodne“, a měl by dát stanovisko ECB na vědomí orgánu, který právní předpis přijímá, je-li takový orgán jiný než orgán, který ECB konzultoval.

ECB vítá, když jí je po skončení legislativního procesu zaslána kopie právních předpisů ve znění, v němž byly tyto předpisy s konečnou platností přijaty. ECB

doporučuje, aby v případech, kdy návrhy právních předpisů byly předmětem konzultace s ECB, orgán žádající o konzultaci zaslal sekretariátu ECB kopii přijatých právních předpisů nebo odkaz na ně.

4.8 Zveřejnění

Rada guvernérů postupně rozšiřuje transparentní přístup ve vztahu ke konzultacím vnitrostátních orgánů s ECB. Nejsou-li dány zvláštní důvody pro to, aby stanoviska nebyla bezprostředně zveřejněna, jsou všechna stanoviska ECB od ledna 2005 zveřejňována na internetových stránkách ECB bezprostředně poté, co byla předána orgánu, který ECB konzultoval. Jsou-li tyto zvláštní důvody dány, stanovisko se zveřejní nejpozději po uplynutí šesti měsíců od jeho přijetí.

5 Plnění povinnosti konzultovat ECB

S cílem zajistit plnění povinnosti konzultovat ECB vyžaduje článek 4 rozhodnutí 98/415/ES, aby členské státy přijaly nezbytná opatření, „která zajistí skutečné dodržování“ tohoto rozhodnutí. ESCB pozorně sleduje vývoj vnitrostátní legislativy, pokud jde o návrhy vnitrostátních právních předpisů, jež náležejí do oblasti působnosti ECB. ESCB též pravidelně sleduje plnění povinnosti vnitrostátních orgánů konzultovat ECB k těmto návrhům právních předpisů a podává o tom zprávy. Zjistí-li ECB porušení povinnosti konzultovat ECB k návrhům právních předpisů, které spadají do oblasti její působnosti, oznámí to příslušnému vnitrostátnímu orgánu a guvernérovi národní centrální banky dotčeného členského státu, jakož i Evropské komisi. Jasně případy podstatného nebo opakovaného porušení povinnosti konzultovat ECB mohou být též uvedeny ve výroční zprávě ECB.

6 Právní důsledky nesplnění povinnosti konzultovat ECB

Nesplnění povinnosti konzultovat ECB k návrhům právních předpisů v oblasti její působnosti je porušením rozhodnutí 98/415/ES a mohlo by vést k řízení o porušení Smlouvy u Soudního dvora. Toto řízení může vůči příslušnému členskému státu zahájit Evropská komise na základě článku 258 Smlouvy²². Povinnost konzultovat ECB podle rozhodnutí 98/415/ES je přesná a bezpodmínečná, což znamená, že se jí jednotlivci mohou dovolat před vnitrostátními soudy. Vnitrostátní soudy proto mohou být požádány, aby rozhodly o platnosti či vynutitelnosti vnitrostátního právního předpisu, který byl přijat bez konzultace s ECB, a k Soudnímu dvoru může být v této souvislosti podána žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.

Soudní dvůr byl opakovaně požádán, aby rozhodl ohledně vynutitelnosti vnitrostátního právního předpisu, jenž byl přijat bez předchozího oznámení Evropské komisi, jak vyžadují zvláštní akty Unie²³. V těchto případech Soudní dvůr rozhodl, že vnitrostátní právní předpis, který byl přijat za porušení podstatného procesního požadavku, je vůči jednotlivcům nevynutitelný. Ustálenou judikaturou Soudního dvora je rovněž to, že účastníci řízení, kteří usilují o vymáhání nároků na základě práva Unie, musí mít možnost využít všech opravných prostředků, jež jsou běžně dostupné podle vnitrostátního práva²⁴. V členských státech, v nichž mají jednotlivci právo zahájit řízení s cílem zrušit vnitrostátní právní předpis z důvodu závažné procesní vady, by měli jednotlivci mít rovněž právo usilovat o zrušení vnitrostátního právního předpisu, který byl přijat za porušení podstatného procesního požadavku práva Unie, jako např. předchozí konzultace s ECB.

²² Pokud národní centrální banka, která má pravomoc vydávat právní předpisy, nekonzultuje v souladu s rozhodnutím 98/415/ES, může ECB sama zahájit řízení o porušení Smlouvy a statutu podle čl. 237 písm. d) Smlouvy a článku 35.6 statutu ESCB.

²³ Viz mimo jiné: věc 174/84, Bulk Oil, EU:C:1986:60; věc 380/87, Enichem Base, EU:C:1989:318; věc C-194/94, CIA Security International, EU:C:1996:172; věc C-226/97, Lemmens, EU:C:1998:296; věc C-235/95, AGS Assedic Pas-de-Calais, EU:C:1998:365; věc C-443/98, Unilever, EU:C:2000:496; věc C-159/00, Sapod Audic, EU:C:2002:343.

²⁴ Viz např. věc 158/80 Rewe, EU:C:1981:163.

Příloha

Rozhodnutí Rady ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů (98/415/EC²⁵)

Rada Evropské unie,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 105 odst. 4 této smlouvy, jakož i na článek 4 Protokolu o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky připojeného k této smlouvě,

s ohledem na návrh Komise²⁶,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu²⁷,

s ohledem na stanovisko Evropského měnového institutu²⁸,

v souladu s postupem stanoveným v čl. 106 odst. 6 Smlouvy a článku 42 uvedeného protokolu,

(1) vzhledem k tomu, že Evropská centrální banka (ECB) bude zřízena, jakmile bude jmenována Výkonná rada;

(2) vzhledem k tomu, že podle Smlouvy musí vnitrostátní orgány konzultovat ECB k jakémukoli návrhu právního předpisu z oblasti její působnosti; že má Rada stanovit meze a podmínky těchto konzultací;

(3) vzhledem k tomu, že povinností orgánů členských států konzultovat ECB není dotčena příslušnost těchto orgánů v oblastech, jichž se týkají návrhy; že podle čl. 105 odst. 4 Smlouvy jsou členské státy povinny konzultovat ECB ke všem návrhům právních předpisů z oblasti její působnosti; že výčet některých oblastí působnosti v článku 2 tohoto rozhodnutí není vyčerpávající; že čl. 2 šestou odrážkou tohoto rozhodnutí není dotčeno současné rozdělení pravomocí k opatřením v oblasti obezřetnostního dohledu nad úvěrovými institucemi a v oblasti stability finančního systému;

(4) vzhledem k tomu, že úkoly a činnost Evropského systému centrálních bank (ESCB) v měnové politice vymezuje statut ESCB a ECB; že centrální banky zúčastněných členských států jsou součástí ESCB; že jsou povinny jednat v souladu s obecnými zásadami a pokyny ECB; že ve třetí etapě hospodářské a měnové unie

²⁵ Úř. věst. L 189, 3.7.1998, s. 42.

²⁶ Úř. věst. C 118, 17. 4. 1998, s. 11.

²⁷ Úř. věst. C 195, 22. 6. 1998.

²⁸ Stanovisko ze dne 6. dubna 1998 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

musí orgány nezúčastněných členských států konzultovat ECB k návrhům právních předpisů o nástrojích měnové politiky;

(5) vzhledem k tomu, že pokud se členské státy nepodílejí na měnové politice ESCB, nevztahuje se toto rozhodnutí na rozhodnutí přijatá orgány těchto členských států při uskutečňování jejich měnové politiky;

(6) vzhledem k tomu, že konzultace ECB nesmějí nepřiměřeně prodlužovat postupy pro přijímání právních předpisů členských států; že lhůty vyměřené ECB pro zaujetí stanoviska jí však musí umožňovat předložené dokumenty přezkoumat s náležitou pečlivostí; že v případech výjimečné naléhavosti, které je nutno odůvodnit, například citlivostí trhu, mohou členské státy stanovit lhůtu kratší než jeden měsíc, která odpovídá naléhavosti věci; že by zejména v takových případech měl být veden dialog mezi vnitrostátními orgány a ECB, aby bylo přihlédnuto k zájmům obou stran;

(7) vzhledem k tomu, že podle bodů 5 a 8 protokolu č. 11 připojeného ke Smlouvě se toto rozhodnutí nevztahuje na Spojené království Velké Británie a Severního Irsku, pokud tento členský stát nepřejde do třetí etapy hospodářské a měnové unie;

(8) vzhledem k tomu, že ode dne zřízení ECB až do začátku třetí etapy hospodářské a měnové unie musí vnitrostátní orgány konzultovat ECB podle rozhodnutí 93/717/ES²⁹ a čl. 109l odst. 2 Smlouvy,

Přijala toto rozhodnutí:

Článek 1

1. Pro účely tohoto rozhodnutí se:

„zúčastněným členským státem“ rozumí členský stát, který přijal jednotnou měnu v souladu se Smlouvou;

„návrhy právních předpisů“ rozumějí návrhy předpisů právně závazných a všeobecně použitelných na celém území členského státu, které stanoví pravidla pro neurčitý počet případů a jsou směřovány k neurčitému počtu fyzických nebo právnických osob.

2. Návrhy právních předpisů se nerozumějí návrhy předpisů, jejichž jediným účelem je transpozice směrnic Společenství do vnitrostátního práva členských států.

Článek 2

1. Orgány členských států konzultují ECB ke všem návrhům právních předpisů, které podle Smlouvy spadají do oblasti její působnosti, a zejména v následujících oblastech:

- měnové záležitosti,

²⁹ Úř. věst. L 332, 31. 12. 1993, s. 14.

- platební prostředky,
- národní centrální banky,
- shromažďování, sestavování a šíření statistických údajů v oblastech měny, financí, bankovníctví, platebních systémů a platební bilance,
- platební a zúčtovací systémy,
- pravidla pro finanční instituce, pokud významně ovlivňují stabilitu finančních institucí a trhů.

2. Orgány jiných než zúčastněných členských států navíc konzultují ECB ke všem návrhům právních předpisů, které se týkají nástrojů měnové politiky.

3. Ihned po obdržení návrhu právních předpisů sdělí ECB orgánu, který ji konzultuje, zda návrh podle jejího názoru spadá do oblasti její působnosti.

Článek 3

1. Orgány členských států, které připravují návrh právního předpisu, mohou, pokud to považují za nutné, stanovit ECB k vydání stanoviska lhůtu, která činí nejméně jeden měsíc a která začíná běžet dnem, kdy je tato skutečnost oznámena prezidentu ECB.

2. V případě výjimečné naléhavosti může být lhůta zkrácena. Orgán žádající o konzultaci přitom naléhavost věci odůvodní.

3. ECB může včas požádat, aby lhůta byla prodloužena nejvýše o další čtyři týdny. Orgán žádající o konzultaci to nesmí bezdůvodně odmítnout.

4. Po uplynutí lhůty může vnitrostátní orgán dále jednat i přesto, že stanovisko nebylo vydáno. Členské státy však zajistí, aby stanovisko ECB, které obdrží po uplynutí lhůty, bylo dáno na vědomí orgánům uvedeným v článku 4.

Článek 4

Každý členský stát přijme nezbytná opatření, která zajistí skutečné dodržování tohoto rozhodnutí. K tomuto účelu zabezpečí, aby ECB byla konzultována včas, aby orgán, který připravuje návrh právního předpisu, mohl přihlédnout ke stanovisku ECB dříve, než o věci sám rozhodne; jedná-li se o jiný orgán než ten, který dané právní předpisy přijímá, zajistí dále, aby stanovisko ECB bylo tomuto orgánu dáno na vědomí.

Článek 5

1. Toto rozhodnutí je použitelné ode dne 1. ledna 1999.

2. Rozhodnutí 93/717/ES se zrušuje s účinkem ode dne 1. ledna 1999.

Článek 6

Toto rozhodnutí je určeno členskými státy.

V Lucemburku dne 29. června 1998.

Za Radu
předseda

R. COOK

© Evropská centrální banka, 2015

Poštovní adresa: 60640 Frankfurt am Main, Německo

Telefon: +49 69 1344 0

Internet www.ecb.europa.eu

Všechna práva vyhrazena. Reprodukce pro vzdělávací a nekomerční účely je povolena za předpokladu, že je uveden zdroj.

Není-li uvedeno jinak, používá tento dokument údaje, které byly k dispozici k 14. listopadu 2014.

ISBN 978-92-899-2061-2 (online)

DOI 10.2866/945953

EU catalogue No QB-02-16-045-CS-N (online)